

ELŐFIZETÉSI ÁR.

Helyben hához hordva és vidékre postai megküldéssel.

Egész évre 4 frt — kr.
Félévre 2 frt — kr.
Negyedévre 1 frt — kr.
Egyes szám ára 10 kr.

Hirdetéseket jutányosan számítunk.

Hivatalos hírdetmények 100 szóig 1 írtért közöltnék.

Kincstári bélyegdíj minden hírdetésért 30 kr.

Hirdetéseket s előfizetéseket felvesz Landesmann M. könyvkereskedése S.-a -Ujhelyben.

SÁTORALJA

Zemplénvármegye közérdekeit képviselő hetilap.

Megjelenik minden szombaton.

SZERKESZTŐSÉG

és
KIADÓHIVATAL

hova a lap szellemi részét illető közlemények s az előfizetési pénzek, hirdetési kéziratok s díjak és a lap szétküldésére vonatkozó felváltások intézendők:
Sárospatak, Rákóczy-utca 175. sz.

Kéziratokat nem adunk vissza.
Bermentetlen leveleket nem fogadjunk el.
Nyílttér minden sora 20 kr

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ-TULAJDONOS:

STEINFELD JENŐ.

TÁRS-SZERKESZTŐ:

RÉZ LÁSZLÓ.

A nő és annak nevelése.

II.

A nőnek hivatása és kötelességei fent jelzett tulajdonságaiból önként és természetesen következnek. Hivatása e szóban fejezhető ki legrövidebben: *boldogítás*. Első tekintetre önzőknek látszunk, midőn a nőtől mások számára követelünk. De ha alaposabban foglalkozunk e gondolatokkal, e vád magától háruul el fejünk felől. Mert — mint előbb igyekeztünk vázolni a nőnek tulajdonságait — a nő boldog nem lehet másként, csak úgy, ha más boldogíthat. Ezért foglalhatjuk össze a nő hivatását e szóban: *boldogítás*.

Nem törekszünk részletezni a nőnek hivatását, annyival kevésbé, mert *kötelességeit*, a mely a hivatással is összefüggésben van, itt mindjárt részletezni óhajtjuk. A nőnek kötelességei ugyanis, három főbb osztályba sorozhatók. Az elsőbe sorozhatók azok a kötelességek, melyek várakoznak a nőre, *mint a nagy társadalom egy tagjára*. Itt e nemű kötelességei közé tartozik: a) a békeségnek, az egyetértésnek munkálata. A nőt az ő *gyöngédsége, titoktartása és eleven észjárása* kiválólag képesítik ennek eszközzésére. Ide tartozik továbbá: b) a jólétnek, a megelégedésnek előmozdítása. *Az erős akarat és a szívbőség* teszik képessé a nőt e nemű kötelességeinek teljesítésére. A társadalom jóléte csak egy tekintetben függ a nemzetgazdaságtól, ennek megteremtésében t. i., de a megteremtett jólét fentartásában főként a nőnek van nagy szerepe. És ez nem kiesinylendő! A társadalom különböző osztályainak megelégedése pedig, kitől függhetne mástól, mint a nőtől. Hiszen a nő szem a nyomor nézéséhez nincs hozzá teremtve. A szegény ösztönszerűleg nyújtja biztosra kezét a nő felé segedelemért.

A második osztályba sorozhatók azok a kötelességek, melyek a nőre a *szűkebb társadalomban*, mint *hítesre* várakoznak. Nem lehet, de nem is szükséges e nemű kötelességeit még csak vázlatosan is felsorolni a nőnek. Azt a nő lelke érzi, tudja legjobban. Csak azt említem meg, hogy e kötelességek teljesítésére a nőt az ő *mélyesége szeretele, továbbá a türelme és lemondás* teszi képessé. A nő e nemű kötelességeinek teljesítése által felelős a nagy társadalom békéjéért és haladásáért is.

A harmadik osztályba sorozhatók azok a kötelességek, melyek a nőre ebben a

szűkebb társadalomban, mint *anyára* várakoznak. Az anyai szeretet, mint első rangú tulajdonság jellemzi a nőt s ez teszi képessé e nemű kötelességeinek teljesítésére. Alig lehet elképzelni, hogy minő fontos és messze kiható kötelességet teljesít a nő, mikor az ő anyai kötelességeit teljesíti. Anyai kötelességeinek teljesítése közben munkálja a családi boldogságot, növeli férjének munkakedvét, erejét, örömet; munkálja továbbá a társadalom nagyságát, a nemzet, az állam alapját és a saját boldogságát és üdvét.

Ime vázlatban ezek a nőnek hivatása és kötelességei. Lapunk tere nem engedi meg, hogy részletesebben rajzoljunk. Ezek után — azt hiszem — nem lesz érdektelen, ha kiterjeszkedünk a nőnek nevelésére. Minek kell az elvnek lenni a nőnevelést illetőleg s mennyiben felel meg ennek a társadalom ma s mi az, a mi pótolni való.

III.

A mai társadalom kezd letérni az egyedül helyes nevelési irányról. Kezdi a nőt kiszakítani abból a körből, melybe őt hivatása s tulajdonságai belehelyezték. A *nőnek önállósítása a jelszó*. Önállóság abban az értelemben, hogy kenyérét képes legyen megszerezni. S midőn a társadalom ezt teszi, hivatkozik arra, hogy nagy igazságtalanság a nőt nyomornak, nélkülözésnek s leigázott helyzetnek kitenni. Már pedig a korszellem vagy talán a férfiak életmódjának, elveinek megváltozása ezt eredményezik körülunk napról-napra nagyobb mértékben a nőre nézve.

A társadalomnak még ilyen irányú gondolkodását is a nőről és annak helyzetéről, tudniok respektálni, ha az indítók csakugyan ez volna. De nem így vagyunk mi meggyőződve. A férfi nem változott meg. Annak szíve ma is úgy dobog, mint évezredekkel ezelőtt. A szerelem ma sem halt ki a szívekből. A vágy ma is él a férfi lelkében a családi tűzhely megalapíthatása iránt.

Csak egy van, mi részben változott. Ez az, hogy a férfiak egy bizonyos %-ja nincs abban a helyzetben, hogy korán érje el szívének legszentebb vágyát. S ha elérte is azt, gondolatokba mélyed, hogy vajjon teljesítse-e szívének e vágyát? Igen, e gondolatok előveszik agyát, mert sokszor úgy érzi, hogy a nőnek vágyait és igényeit nem leendő képes kielégíteni. Nem, mert egy gonosz szellem, a nagyzásnak, az üres hiúságnak szelleme lengi

át a nőnek lényét e haldokló XIX. század utolján.

Önállósítsuk a nőket! Ez a frasis jelszavá lett s ez, mint mentőangyal kopogtat be a családok ajtaján. S olyan természetű ez, mint az enyészet szelleme. Ha nem eresztik be az ajtón, betör ott, hol egy pici nyílást talál. Beférkőzik a szüle szívébe. Hódít ez eszmének. S a gyermeke boldogságán töprengő szüle meghajlik az eszme előtt. Leánya egy pár év múlva önálló lesz. Bele köstöl mindenbe, mi tudománynak nevezhető. Meglátja mind azt, mi a modern társadalom jellemző tulajdonsága. Lát aztán lelki szemeivel fellegvárakat: a tündermesékbe illő vágyak támadnak lelkében. Csak egyet nem lát: a való életet. Csak egyre nem vágyik: az *igazi* boldogságra. S ha helyzete úgy alakul, hogy a való életben benne kell élnie, vagy, hogy női hivatást kell betöltenie, nagy %-ja a nőnek a világ legboldogtalanabbjává válik. Nem jogos-e hát a férfiak töprengése, mielőtt szíve legszentebb vágyát teljesítené. *Hiszen kisebb a boldogtalanság, ha vágyainkat hallgattatjuk el, mintha a remélt boldogság helyett boldogtalanságot nyertünk.*

(Vége köv.)

Réz László.

Anomália!

A s.-a.-ujhelyi római katolikus gimnáziumba a beíratások is bezáródtak.

Hogy minő az eredmény, reám közönyös. — úgy is tudom, hogy minden osztály megtelik, sőt az alsóbbaknál párhuzamos osztályokat fog kelleni felállítani.

Sokkal fontosabb és közérdekűbb az, a melyre rámutatni kívánok.

Még élenken emlémben van, hogy miként kapott S.-A.-Ujhely nyolc osztályú gimnáziumot.

Először S.-A.-Ujhelyben, később a megye nagy részében egy mozgalom indult meg a végből, hogy a megye székhelyén levő csonka gimnázium nyolc osztályúvá emeltessék.

A mozgalomban felekezeti különbség nélkül részt vett mindenki, — adakozott, gyűjtött, a ki csak tudott.

Ezt azért hangsúlyozom, mert senki sem gondolt mellékutakra és mindenkinél az volt a cél, hogy s.-a.-ujhelyi csonka gimnázium nyolc osztályúvá emeltessék.

Rövid egy pár hó alatt összegyűlt annyi pénz, a mennyit a közoktatási miniszter kívánt, azaz adakoztunk annyit, hogy a nyolc osztályú gimnázium felállításához szükséges épület vállalati része biztosítva volt

Felépült a gimnázium közadakozásból, a nélkül, hogy az állam egy krajcárj is megerősítette volna magát.

Az épület elkészülte után megkezdődtek a tárgyalások a piarista rend kormányával és ez hazafüli áldozatkészségének itt is tanujelét adva, átvette a tanítást potom hatezer forintért, minden tanárra ezer forintot köve ki.

A szerződés létrejötté után, melyhez S.-a. Ujhely város képviselő testülete is hozzájárult azzal, hogy oda adta pótlékuul tíz évre a torna-csarnokot, lett a gymnáziumból »római katolikus jelegű« iskola.

Ez nem hiba, hiszen közudomásu, hogy a s.-a. ujhelyi piarista rend felvilágosodott szellemű tanárai a tanulók között külömb-séget nem tesznek. — tartoznak azok bármely hitefelekezethez, de itt jön az, a mit én »anomáliá« nak nevezek. —

S.-a. Ujhelyi polgári és Zemplénmegye egy része — ismételen — vallás külömb-ség nélkül adakozott a gymnáziumra, ezen adakozott összegből lett felépítve az iskola, tehát az »állam semmivel sem járult hozzá«, átvette a piarista rend a tanítást évenként fizetendő potom hatezer forintért.

adott S.-a. Ujhely városa tíz évre egy tornahelyiséget, tehát ebbe sem kellett az államnak befektetést tenni. végül

bevett az állam 1895-96 iskolai évben tandíjban 8800 forintot, beíratási díjakban 1400 forintot, így ha a 6000 forint tanári fizetést, 4000 forint rajz, tornatanítást, és iskola fenntartási költséget egybevetem, marad az államnak »közoktatásból 200 forint tiszta jövedelme«, es mégis :

a nem római katolikus tanulók vallás oktatásban nem részesülnek, helyesen minden más felekezetű a vallásos oktatásért külön tandíjat fizet.

Ha a jelleg római katolikus is, korrektt dolog-e az államtól, hogy a közadakozásból épült gymnáziumban egyik növendék mert római katolikus, az évi tandíj befizetésért vallás oktatásban is részesül, a másik pedig mert véletlenül nem született római katolikusnak, a vallás oktatásért külön tandíjat fizet?

Ilyen »anomália« nem hiszem, hogy Magyarországon másutt is előfordulhatna.

Ezt intéző urak orvosolni kell, és pedig mielőbb, mert nem sokára megnyílik az új tanév, és az állam, ha nem fog senki sem felszöallni, úgy látszik ezen gymnáziumba sohse fogja az egyenlőség elvét meghonosítani. M. —

Ipartestületi zászló-szentelés S.-a.-Ujhelyben.

Múlt számunkban részletesen foglalkoztunk a s.-a.-ujhelyi általános ipartestület zászló-szentelési ünnepélyével. Es akkor személyes tapasztalat után, nagy örömnünk és elismerésünknek adtunk kifejezést az ünnepély lezárása alkalmából.

Örömnkre, lelkesedésünkre az szolgáltatta az

Így volt a s.-a.-ujhelyi piarista gimnáziumban mindig is, még csak VI. osztály volt. Addig sem volt ez nagyon megelégedő. De most, midőn már tulajdonképen csak a jelleg kath., ennélfogva pedig állami, mert az állam szedi be a tandíjat, az állam felel a tanításért. — csakugyan tartatott-e az állapot. Az államnak felelegetek szerint felelősséget tenni nem szabad. Pedig a jelenlegi állapotok fenntartása mellett külömbéget tesz, a nemlyen a nem rom. kath. növendékek tanítással — a ritkább fizeték évenként tandíj, mint a rom. katolikusok. Ezen leg-könnyebben úgy lehet megtenni, hogy a felelegetek felhívása alapján — ha önmagától nem teszi — a gymnázium igazgatója a miniszteriumtól a különböző felelegetek hitoktatási részére megelégedő tisztelet díjat szököljön ki. Így van ez minden nem állami intézetben. Így kell lenni a s.-a.-ujhelyi gymnáziumban is. S. — az állam is, hogy a főgymnasium igazgatója ezen a — felelegetekre nevezve — szerémen mi-hamarabb segíteni fog. Szerk.

okot, hogy mi a zászló-szentelési ünnepélyben az ipar előhaladását látjuk s a zászló-szentelési ünnepély lefolyásában az iparos osztály megbecsülését. Multi örömmel és lelkesedéssel tart megemlékező-sünk azonban nem zárja ki azt, hogy az alábbi következőnk fájdalmas hangú kis elnevelőnk a közöljük.

Annál is inkább kötelességünk ezt tenni, mert csakugyan igazza van az »egy öreg iparos«-nak, hogy az iparos osztályunk mai fiatalabb generációjára igen szeretettel nézünk a fony mellett; igen-igen szereti önmagát s grnyos kicsinyléssel tekintti azt az idősöbbsz nemzedéket, a mely a magyar iparré, a mainál sokkal alaposabb tudásért és a mostani nemzedéket már b-ldogító egyleti élet megteremtéséért — sokat, nagyon sokat küzdött szenvedett.

Ajanljuk tehát — különösen s.-a.-ujhelyi iparos polgártársaink figyelmébe — az alábbi elmélkedést, melyet adunk így, a mint kapunk.

»Mióta az ipartestület élen a jelenlegi intézők állanak, nem tapasztalunk mást, mint azt, hogy van egy hivatal mintájára berendezett testületünk, a mely nem tesz egyebet, mint terhet ró ránk, s rendez különféle paradót és a létért küzdő iparosainkat felesleges költségekbe keríti.

Nem az a hivatása egy ipartestületnek, hogy — bizonyos esetből — ünnepélyt rendezzen, hanem az ipar terén működők szükségét folytonosan figyelemmel kísérve, a kölcsönös támogatást elősegítse, azon áramlatot, mely a kis ipar ellen megindult, ellensúlyozza és az iparosok anyagi érdekeit szövetkezetek alakítása által előmozdítja, mely utóbbi képezi az ipartestületben a legéletbe rágóbb kellékeket.

Mily áldásos lenne, ha az iparosok némelyike saját énjét nem töltné előtérbe, s ha bizonyos anyag és szükséglet az illető forrásokból közvetlenül szerzetténné be, s az illetők közt felosztatnék, mely által az iparos osztály anyagi sikerei biztosítva volnának. Mióta a jelenlegi elnökség intézi a testület sorsát, azóta nem haladunk, de maradunk, viszonyaink anyagi tekintetben nem javultak, de rosszabbodtak.

Különösen mélyen sérti az önálló régi iparosokat azon tapasztalatnak s kvalifikálatlan eljárás, hogy oly egynék, kik kezdeményezők voltak s a kezdet nehézségeivel megküzdöttek, továbbá, a kik az ipartestület zászlóját már az alapításnál fennn lobogtatták, személyes érdeklőből negligáltatták, nem az önszerzett zászló-szenteltetett fel most a testület által, hanem azon zászló melyet kiváló iparosaink Jelenek Adám, Lang Nándor, Szölösy Sandor, Mendik János és Székely Elek volt testületi jegyző szerettek. — mert legnehezebb az alapot megteremtetni, s a többi építmény könnyebben emelkedik.

Ezek az urak megérdemelték volna, hogy maghivassanak, emlékeztül és első helyen egy zászlószóggal megkínáltassanak.

De nem csak ezen meghosoráthatatlan bünt követték el, hanem ha az ünnepesség programját az iparosok általános négyjegyzékével összehasonljuk, azon iparosok, kik S.-a.-Ujhelynek ártedek óta viselik közhiteit, s a kik az iparagat még a cseh rendszer alatt tanulták és a valódi képességet akkoron sajátították el, s a kik a városnak mindenkor közhaszánára váltak, azért mert az ipartestület vezetőségének mindig bátran megmondták az igazat, azon derék iparosok a rendezőség összeállításánál szándékosan mellőzve lettek s helyettük oly egynék jelöltettek ki, a kik előbbi iparosok megett jóval hátrább állanak, csak imént kerültek S.-a.-Ujhelybe. De nem volt-e észszerűlenség és félszeg intézkedés, hogy az iparosok által rendezett zászló-szenteléshez azoknak leányai koszorús leányoknak csak másodsorban — mikor a létszám nem telt ki — lettek felszólítva

Nem volt-e az satira, hogy a korosabb iparosok végeztek a koszorús lányok mellett a vőfélyi teendőket? Némelyik úgy nézett ki az ártatlan lányka oldalánál, mint egy kinyílt rőzsabokor mellett egy faragatlan tölgyfa-karó, — hiszen iparos segédnek között vannak igen tisztességes fiatal emberek is, a kiket nem mellőzni, hanem ily szerep betöltésére felkérni kellett.

Illo volna a 3 koszorús leányt a közébedény helyükről felállítatni s a többi koszorús leányoktól elválasztani? Helyén volt-e őket távoira, fiatal emberek mellé ültetni?!

Végeztül még egyet! A s.-a.-ujhelyi ipartestületnek saját városabeli társait kellően támogatni, az ünnepély után tartott közébed S.-a.-Ujhely valamelyik vendégülése által felt volna rendezendő, nem pedig az illető vendégüléseket elnöki biztatgatásokkal sakkban tartani. Ezzel is kiállítottuk az elnökség magáról az életrevalótlansági bizonyítványt. Mindezekből t. iparostársaim levonhatják, hogy ki

minek nem mestere, elrontója az annak, és mert a munkásnak legdrágább kincs az idő, ne töltsék azt el fötlenül sorakozunk a derék elődök által szerzett zászló alá, s töremtsük meg a valódi ipartestületet, a mi, ha megtörténnék, akkor fogjak t. iparostársaim látni, hogy nem csalódtak s igazam volt.

Egy öreg iparos.

VEGYES HIREK.

— S.-a. Ujhely fejlődése iránt érdeklődők figyelmébe! S.-a.-Ujhelynek lehetne egy városigethez hasonló helye a szépen befásított Dianna kert. különösen, ha az gondoztatnék s kelőten berendeztetnék; ott talál a sétáló közönség üdülő, a tanuló ifjúság pedig szórakozási helyet, — van ezen kertnek egy furdója is, mely habár korszerűen berendezve nincsen mindamellett a többi furdókhöz hasonló eddig még az felett meg leginkább a közönség igényének. Nem gondolja a t. olvasó, hogy mily sorsra jutott S.-a. Ujhely város ezen egyedüli parkja! A furdó részvény-társaság egyes tagjai — a kik a városi képviselőtestületnek is tagjai — a város mellőzésével 3 koresmárosnak eladták, a kik a felszárados fákat kivágtatni, a kert nagyobb részét felzabolni, nyereségkedési czélból eladni, a kert kisebb részén hordó s donga raktárt felállítani, a furdót pedig, a mint beszélük — a mit nem igen hihetünk — rituális ezéira átalakítani szándékoznak. s így nevének méltóan megfelel Dianna kert, melyet elődeink sok évi fáradság után befásítottak s fenntartottak, rövid idő múlva eltűnik a föld színéről. A közönség, melynek nagyobb része, tisztviselők, iparosok és gyári munkásokból áll s a kik gyermekeikkel gyakran felkeresték a Dianna kertét, most onnan kizaratnak, annak üdítő levegőjét nem élvezhetik. A legmelyebb megbörtankozás érzete tölti el kelbüket, midőn ezen szép kert mellett kell majd elhaladniok, s abba többé szabadon be nem léphetnek, valóban rájuk illik, hogy — mint a legelső ember pár — kitiltattak a paradicsomból. Azonban reményünköt egészen feladnunk még nem kell, még bizhatunk, hogy ezen ügynél is fog győzni a igaz gondolkodás amennyiben a kertnek egy néhány részvényese az ideiglenes szerződést még nem írta alá, s hisszük, hogy azok egyike mint képviselő testületi tag — a ki a város ügyét mindig szívén viselte — azt nem is fogja alárni, s oda fog hatni, hogy a Dianna kert a város tulajdonába menjen át, habár, mint fentebb körvonaloztatott, a jelzett kertet ezeltől néhány nappal a részvényesek nagyobb része eladta. Hlavath Elek v. jegyzőnek sikerült a további lépéseket megakadályozni ugyanis egy indítványt adott be több képviselőstületi tag aláírásával a kert megvételé czéljából, mely indítvány f. hó 4-én tartott városi közgyűlésen tárgyalatván, 19 jelen volt tag közül 18 a megvétel mellett, Grósz Vilmos képviselő tag — a kit magán érdek vezet — a vétel ellen szavaztak. Most nevezett a határozat ellen felelőzést is jelentett be, azonban bízunk a törvényhatóság bölcsességébe, hogy az ily alaptalan felelőzéseknek helyt adni nem fog.

— Kinevezés. A kassai főügyész vezető Táub Miksát a s.-a.-ujhelyi ügyészséghez irnokká nevezte ki.

— Uj anyakönyvvezető. A m. kir. belügyminiszterium s.-a.-ujhelyi anyakönyvvezetőre Spirowszky Imrét nevezte ki.

— Megszünt ügyvédi iroda. A kassai ügyvédi kamara közhírré teszi, hogy Lehoczky Mihály s.-a.-ujhelyi lakos ügyvéd, elhalálózása következtében, az ügyvédok lajstromából kifirólta s irodája részére a halaszthatatlan teendők teljesítésére gondnokul Kis Odón s.-a.-ujhelyi lakos ügyvédet nevezte ki.

— Névmagyarosítás. Wilhelm Adolf lengyel-tóti illetőségű, s.-a.-ujhelyi lakos, postafnök, valamint kiskorú János és Imre nevű gyermekei vezeték nevének Vadászra kért átváltoztatása belügyminiszteri rendelettel megengedtetett.

— A országos középiskolai tanár-egyesület f. hó 2-án tartott közgyűlésén, új alapszabályai szerint 3 évi idő tartamra, a vidéki választmányi tagok sorába vármegyénk területéről Baza János sárospataki gimnáziumi tanárt választotta be. Az újabb kitüntetéshez gratulálunk.

— Rendőség figyelmében. S.-a.-Ujhelyben a Kazinczy utcában, fekrő (Grone Gyula féle ház előtti körkerítésen a hedera annyira szépen szedezleg s a kerítés utcai részét már oly erős mérvben lépte át, hogy a ki szemét és orrát kissé becsüli, jól teszi, ha lemond azon élvezetről, hogy az utca ez oldalán sétáljon. Könnyű a rendőrtanácsosnak, ezen lombzotát kicsinyelni, a mikor jól meg termett

alkalmál fogva ama hederát „csak magasból nézi.“ De hát t. rendőr tanácsos úr! kisebb emberek is laknak S.-a.-Ujhelyben s ideje lenne intézkedni, hogy a túlnőtt hedera útját másfelé vegye, mert az utca a közönség, s azon a közlekedést, ha szép is a zöld növényzet, zavarni nem szabad. Továbbá hiszszük, hogy t. rendőrtanácsos úr is olvas kalendáriumot, s tudhatja miszerint a nyári évadba beléptünk, még sem gondoskodott eddig az udvarek tisztántartásáról, pedig a baciilusokat nem akkor kell időzni, mikor már száznya keltek hanem még petében vannak. Még egy észrevételünk van: eddig a város tüzendészeti szempontból a tűzoltó egylet kiküldöttje s a rendőrség által vizsgáltató meg, melhhez képest a szükséges intézkedések foganatosítottak: így látjuk, hogy a vonatkozó szabályrendelet ad a cta tétét s ezt a rendőrség nyilván nem tartja. Jó lenne rendőrtanácsos úrnak a szabályrendeletbe betekinteni, s annak érvényt szerezni, mert az indolentia miatt keservesen adóztatunk. A városban sok dűledez, számlás viskók vannak, s ha valami szerencsétlenség adná magát elő, különösen akkor, a mikor a város nélkülöz egy az igényeknek megfelelő tűzoltó-egyletet, igen meggyűlne a rendőrtanácsos úr baja. r. l.

— **Aratás.** Az aratás már július hónap 10-ike táján Zemplénmegyének felsőbb részeiben is megkezdődött. E hónap vége felé már a határszélien is megkezdődik az aratás. Ez évben az aratás rosznak nem mondható a talajhoz és a gyenge műveléshez képest. Egy hátráltatta az aratást: a sok nyári esőzés. Nagyból kárt azonban nem tett. Sőt ha tekintetbe vesszük azt, hogy a kapás növény fejlődése éppen az esős időre esett, még áldásosnak is mondható a feloldó névze az esőzés.

— **Nagy hadgyakorlat S.-a.-Ujhelyben, illetve vidéken.** Mint értesültünk, ez évben nagyból szabás hadgyakorlat megtartása van terbe S.-a.-Ujhelyben és vidékén. A terep felvételre két törzstiszt küldetett ki.

— **Segély a tűzkárosultaknak.** Annak idején megemlékeztünk arról a borzasztó tűzvészről, mely M.-laborezon 20 családot csaknem földön futóvá tett, még emberélet is esett áldozatul. A kormány ezeknek a károsultaknak részére 100, mondó száz forintot küldött segélyképen. Ez már valóságos szikmárkusú is nem is valami méltányosság. Azok a m.-laborezi tűzkárosultak különben is a szegények között is a legszegényebbek: s mikor fejük fölül a fedél, testükön a ruha, szájukból a kenyér a tűzmartalékká válik, midőn közülök a legtöbbre csaknem az éhen halál kínja vár és midőn a sokkal gazdagabb vidékek részére ezeket küld a kormány hasonló szerencsétlenség idején: csak megütődéssel szólhatnak az ilyen segélyezésről. Nem tudjuk, csak sajtóik az intézők vezér elvét az ilyen eljárásokról. Ez a szegény nép több méltánylást érdemelne. Folyó hó 12 én személyesen vitte fel *Mándy István* tb. fősoldábról a 100 frtot kiosztás végett. Hogy ő ezt a csekélységet méltányosan és igazságosan osztotta szét, meg lehet féltélen győződve mindenki, ki Mándy István humánus érzelmét ösmeri.

— **Szolesztási kirandulás.** A tállyai sikerdus kirandulás eredményeként jelezhetjük, hogy gróf Andrassy Tivadar főispánunkat és a telepítőket Szőlőkán levő szőlőtelepének megismerésére meghívta. Főispánunk ezen meghívást örömmel vette, s úgy tudjuk, hogy ezen tanulmányi kirandulás, e hó végén meg fog történni, s meg vagyunk győződve, hogy a szőlőkész szép telepen az érleltek hó tapasztalatot szereznek.

— **Katholikus kör.** Az a hír lapang, hogy S.-a.-Ujhelyben Perbeny mintájára egy katolikus kör van alakulbba. Ezen körbe való felvételre eddig már nem csak hogy szép számmal jelentkeztek, de az alapszabályok is munkában vannak, és a tiszti kar kombinációba hozott. Altitárog több főúr is érdeklődik a kör létesítése iránt, s a mozzalomban terékeny részt vesznek. Minden ilyen hírt a legnagyobb megütődéssel vesszünk tudomásul, mert az ily egyletek alakulását károsnak tartjuk. Ezeknek az egyleteknek czolja tudomásunk szerint, nem a *köz-helynek*, nem az *általános* emberszeretnek a terjesztése, hanem a legkizárólagosabb felekezetieskedés, ami mindenkor gyűlöletet támaszt. A tudományak, műveltségnek és a jó eszelekedethen nyilatkozó szeretet gyakorlásának terjesztésére használják urak és hölgyek szervező képességüket!

— **Meghívás.** M. a. kir. államvasutak s.-a.-ujhelyi gyartelepi dal-, zene- és önkörző köre alapítókének gyarapítása javára 1896 évi július hó 19 ik napján, az Abonyi kert helyiségében saját zenekara és dalköre közreműködése mellett nemzetközi postával egybekötött nyári táncmulatságot

rendez, melyre a n. é. közönséget tisztelttel meghívja a rendező. Belépti díj személyegy 1 korona családjegyet 2 korona. Kezdeté d. u. 3 órakor. Felülvezetések köszönettel fogadtatnak és hírlapilag nyugtáztatnak.

— **Fényes ebéd.** Gróf Berthold Kázmér, a ki tudományunkal n.-kászéri birtokán óhajt lakni, s a ki az érettségi vizsgát a s.-a.-ujhelyi főzümna-ziumból ez év június havában tette le — a városi egyesület felkérésére leendő megismerkedés czéljából f. hó 2-án n. kászéri kastélyában fényes ebédet adott, melyen a megyei tisztikar egyrésze, továbbá a város és a vidék intelligenciájából mintegy 40-en vettek részt. Az ebédhez d. u. 5. órakor ültek le, s az esti órákban végzödték. A házi gazda minden lehetőséget elkövetett vendégei mulattatására, parkját lámpionokkal díszítette fel s tüzijátékot rendeztetett. Örömmel üdvözöljük vármegyéinkben, s óhajtuk, hogy boldog emlékeztői atyjának — ki a legutóbbi időben Nyitra megye főispánja volt — nyomdokát kövesse. r. l.

— **Remegény fejezet.** A rémregény írók fantáziája, mely az idegölésig raffinált, egyszerű szimbolikus jellemeivel a közönséget a tragédiával szemben, melyről nagymihályi levelezések értesít. Az ott lakó S. L. nek és feleségének 20 évvel ezelőtt kötött frigyének nem volt gyümölese s a házaspár, mely jómódú volt, sokat bankkötött e miatt. Az idén aztán az asszony az egész család örömeire áldott állapotba jutott. A boldogságban uszó apa megígérte a bábának, hogy 100 forintot ad, ha az újszülött fiú lesz. S most következik a rémregény, mely sosem gyógyítható gyászt boított a szerencsétlen házaspárra: Az asszony szülötte leányt lett s a baba elesett volna az igért száz forintól, ha kapzsiságban büns módhoz nem folyamodott volna, hogy a pénzt mégis megszerezze. Ugyanazon az éjszakán egy falubeli eselőlálynak szintén gyermeke lett, még pedig fiú. A baba gyors elhalátozással — kieserelte a két gyermeket s másnap az örvező apától fölvetta a száz forintot. A megtévesztés azonban nem tartott sokáig. Az anya nem akarta magának ismerni a hozzásempészett gyermeket, s a dolog odafelejtött, hogy vallatára fogták a bábát. Az örvelemesen megvallosta büns eszelekedését, csak hogy *már későn*. A eseléd magának velt leánysecesemét, hogy törvénytelen szülőtjeit szabaduljon, *megfolytatta*. Az apa és anya egyszerre meg volt fosztva husz év óta annyira áhitott gyermekétől. A eseléd visszakapta a gyermeket, a melylyel együtt börtönbe vitték s a sors keze ezután a rémes fejezet után pontot tett, melynek feketesége örökre elárnyékolja két szerencsétlen ember lelkét.

— **A vízbe dobott szerető.** Boldog és megelégedett szerelmesek voltak hosszú időn át Szabó József és a galicziai születésű Czviklikovej Katarina téglyáryi napszámosok, kik herceg Windisch-Grätz s.-a.-ujhelyi téglyáryában éltek napjaikat. De a féltékenység sötét szelleme magasztalta a szerelme Katarina szívét és kételkedni kezdett szerelme hűségében, míg egyszer csakugyan más leányt lelt Róméjia álomban s azért szemrehányásokkal illette. Szabó József, ki különben is szabadulni akart megunt kolvesétől, folyó hó 3-án egy hevesebb összejáratkozás után annyira össze verte a leányt, hogy az öszerogyott és félholtan fektült hűtlen kedvese lábainál. De ezzel nem elégedett meg a val ember, hanem felkapta az eszméletlen leányt és a téglyáry mellett folyó patakba dobta: midőn már azt hitte, hogy megfuladt a leány, kihúzta és mintegy megmótt vitte be egy igaz szekeren a s.-a.-ujhelyi kórházba. Remélvén, hogy utójjára lelta akkor megunt szeretőjét, midőn a kórház kapujánál e szekérről lemellte. Azonban a gondos ápolás mellett az élkinzött szerencsétlen leány eszméléhez tért és pár nap múlva elhagyhatja a kórházat s a rendőrségnél tesz jelentést az esetről, melyről, sajnos, rendőrségünknek mindez ideig tudomása nincsen.

— **Hű cseléd.** F. hó 4-én reggel Ulies András sárospataki lakos családja Bolos Erzsébet a gazdája szobáján takarítván, annak ágyában a vánkosa alatt egy 126 frttal terhelt tárazát talált. A gyors gondolkozás eseléd hamar feltalálta magát a pénz zsebre vágta és a kapu-főllánc közzöve gazdájától azonnal megszökött. Ulies a cselédet — miután ez minden ruháját hátra hagyta — csak várta: várta: de midőn a késő delután órákban penzes tárazóját sem a zsebében sem a vánkosa alatt (hol éjelenként tartani szokta) nem találta, a cseléd rejtelmes eltűnése előtte világos lón. Futkosott a városban össze vissza, s midőn keresése eredménytelen lett, a csendőrségnél panaszt emelt. Nyomoztat azonnal minden irányban megindított, s Rakamazon a szökevényt sikerült elcsipni.

— **Merénylet.** Folyó hó 12 én éjjel gróf *Sztáray István*. Sztáray még eddig ismeretlen merénylő agyúu lötte. Nem tudni még ez idő szerint, hogy este e, vagy a késő éjjeli órákban történt e gyilkosság. Sőt az is bizonytalan, hogy hogyan történt a lövés. Van olyan kombináció, amely szerint az ablakon lötte be a merénylő, van olyan is, mely szerint este lopkodott be s elrejtözve maradt mindaddig, míg csak el nem szed redett az egész kastély — Már egy izben, ez előtt egy évvel az ifjú gróf élete ellen követtek el m-erényletet — bombával. — Ez tehát csaknem biztos a t-zi, hogy itt a bosszu dolgozott. — Volt a Sztárayaknak a községgel birtok perök is s a közséj lett a vesztés. — Temetése f. hó. 15 én nagy részvét mellett ment végbe.

— **Statiztika a keresztényen és zsidók közt házasságról.** A belügyminiszterün hivatos lapja a „Belügyi közlöny“ egyik utóbbi száma érdekes kimutatást közöl a Keresztények és izraeliták között kötött házasságokról, melyből kitűnik, hogy a folyó év első négy hónapja alatt, azaz jan. 1-től ápril. végéig összesen 170. keresztény izraelita házasságot kötöttek hazánkban. Ebből 83 esetben a vőlegény, 83 esetben a menyasszony volt keresztényen. A 170. házasságból Budapesten kötött 90. vidéken 80.

— **Tanitók a miniszternél.** Az országos izraelita tanító egyesület küldöttsége, mely Csukási Fülöp vezetésével, Morgenstern Jakab, Sebök Bernát (Győr), Klingenberg Jakab (Pécs), Herceklé Jakab (Tata), Hollmann Mór (Nagy-Kanizsa), Deutsch Samu (Szeged), Bret Mór (B.-gyarmat), Witt József (Sárospatak), Löwy Mór (Igló), Berger S. Lipót (Budapest), Keleti Sándor (Sát-majja-Ujhely), Baum Fülöp (Veszprém) urakból állott, a napokban tiszteltelt Wlassics Gyula valás- és közoktatásügyi miniszternél Csukási Fülöp lelkes beszéd kíséretében átnyújtotta a miniszternek az egyesületnek a millenniumra kiadott „Zsidó iskolák monográfiája“ című művet és egyuttal meglátta az e hó 5-én tartandó millenniumi díszgyűlésre. A miniszter a küldöttséget szívesen fogadta és elismerésének adott kifejezést a zsidó tanítás hazafias és kulturális működéséért. Egyszermind sajnálattal jelentette ki, hogy személyesen nem mehet el a díszgyűlésre, hanem megfelelő képviselteséről gondoskodott. Innen a küldöttség Witt József sárospataki tanító vezetésével *Zsilinszky Mihály* államtitkár kereste föl s átnyújtotta neki egy meglévő képesen a monográfia egy díszpéldányát. Zsilinszky rendkívül szívélyesen fogadta a küldöttséget, átvette a könyvet és sajnálatát fejezte ki afőtől, hogy a díszülésben meg nem jelenhetik, mert éppen akkor tartja beszámoló beadvé- telt választókerületében, de megígérte, hogy figyelemmel fogja kísérni a zsidó tanító hazafias működését ezután is, meggyőződve arról, hogy ez aránylag kis felekezet körében nagy az intelligencia és a hazafias törekvés, a mi mindenesetre a tanítóknak köszönhető.

— **Az igazi közvelemény.** A magyarországi tanítók V. egyetemes tanítógyűlése oktatás ügyeket forduló ponthoz vezette. A reform törekvésnek határozott forrást *Földes Géza*, a *Nemzeti Iskola* h. szerkesztője adott. Azok az évek jutottak a gyűlés határozataiban diadalra, melyet a *Nemzeti Iskola* hirdetett s melyet Magyarország tanítói mindnyájan vallanak. Földes javaslatát nemcsak egyhangylag fogadták el, hanem a lelkesedés is a lehető legmagasabb fokra emelkedett. A naplópok tudósítói a meghatban szép jelenetekben nemcsak gyönyörködtek, hanem tudósításait ezeknek hatása alatt írták s a magyar tanítóknak ideális törekvése egyszerre az egész társadalom közkinése lett. A miniszter másnap maga hadított a *villásreggelire meghítt tanítókat, hogy lelkeikben igazán ápolják ezt a lelkesedést s azt elaladni ne engedjék soha.* Ima a tisztelet, amit a *Nemzeti Iskola* három éves élete alatt szerzett a magyar tanítás ügynek! Van-e hát olyan tanügyi lap, amely múltbóbb lenne a magyar tanító, tanárok támogatására, mint a *Nemzeti Iskola*?

— **Városi atyák figyelmébe.** S.-a.-Ujhely város utcainak tisztántartása akként történik, hogy a város seprései az utcai szeméket rakákba kaparják, s a helyett, hogy a város fogatjai azon szeméket nyomban elszállítanak, addig azokat kiszáradni, s a levégőt intencinál addig, míg a szél azt fel nem kavarja, s az utcázn menőknek arézbba be nem eszaja. Kérdezzük. Mi teendője van a város gazdájának? Úgy tudjuk, hogy a város földjei hérbba adattak, a villam b hozatala folytat az utcai villágitást sem végezteti. Pedig G. parólva amennyiben a város nagyból utcai kokakölés az beton járdával lettek kiépítve, az utcák tisztántartására gondot

forditana; s vehetne magának annyi fáradságot, hogy azon mellékutakat, melyeken a marha csordák járnak, s hol a lakosság por, sár és hajnali zajnak van kitéve, néha megtekintené, s az ott található rondaságot eltávolíttatná. mert ebben az utcában is nem csak zsolymokai terhet viselő tisztességes polgárok laknak. Helyes-öben járna el, ha a város fogatit jövedelmi szempontból évenként többször tartatni szokott majálisokhoz napokon át fél nem használtatná, mert az egyelő még nem város, s tovább, mert az ezrekebe kerülő város fogatit nem arra való, hogy azokkal mulatságok rendezése alkalmával dolgoztasson. Ugy látszik, hogy a város gazdának a közérdek iránt nincs érteke, mert ha erről fogalma lenne, akkor kötelességehez híven járna el, s nem követelné ki háza előtti utca részt a város költségén azért, mert kapni bejárattat vasrácsoszáttal díszítette fel. r. l.

— **Öngyilkosság.** Junius 29-én. írja tokaji levelezők. Kovács Róza nevű 22 éves leány revolverrel szíven lötte magát. Kétnapi halálutása után kiszemvedett. Tettenéke oka, kedvese az napon mással váltott jegyet. Ugyan csak Tokajban, június 30-án Panyik Sámuel kis-tokaji lakos, 70 éves, reggel 8 órakor Özgányi Béla tokaji földirtókos kocsisa három lóval együtt, a mint uszattat őket, hirtelen a víz alá merültek. A kocsisnak még ma sem találták nyomát. Siratja a férjét neje s két gyermeke.

— **Tisza és Bodrog.** E két folyó ugyancsak szedi áldozatait emberben és főleg állatokban. Tavasz óta már 8 lo veszett bele. E hó 12-én reggel 6 órakor Özgányi Béla tokaji földirtókos kocsisa három lóval együtt, a mint uszattat őket, hirtelen a víz alá merültek. A kocsisnak még ma sem találták nyomát. Siratja a férjét neje s két gyermeke.

— **A tokaji ev. ref. ekkleziának is lélekemelő ünnepepe lesz nemskára,** mert ha úgy tolyik a munka tovább is, szeptember elsejéig kéz lesz a szep torony. Apraja, nagyja, szegénye, gazdagja, serényen dolgozat; az egyik pénzt áldoz, a másik lovával dolgoztat. Ily buzgalom teszi lehetővé a tokaji ev. ref. egyház ezredéves örömeinek teljesítését.

— **Gyaszhir.** Pásztor Sámuel sárospataki főiskolai tanárnak 6 éves kedves kis fiát Zoltánt a kérlhetetlen halál — a szülői boldogságának e rettenetes ellensége — folyó hó 11-én kitépte a szerető szülő karjai közül. Temetése általános részvét mellett 12-én ment végbe. Az év vigasztalja meg a bánatos szülőket!

— **A sárospataki derék esendőrörök működését Bariss Árpád esendőr-főhadnagy, s. a. ujhelyi szakasparanesnek, f. hó 13-án és 14-én megvizsgálta.** A tapasztalt fölött elismerését fejezte ki.

— **Inasok virtuskodása.** F. hó 12-én Sárospatakon a Janovics féle sítőüzletben két inas gyermek összeközödtött egymással: Az egyik, **Feldmann Mária**, nem tűrhetvén már társa, **Smidt Lajos** bosszantásait, azzal a jelszóval "vér van bennem nem szilva lé," arcúit legyintette bosszantó társát. Ez dühbe jövé, a kezébe levő dagaszttekenő kaparó eles garbe kést hajította társához oly szerenestlenül, hogy annak felső ajkát tüstént kettféle metszette. — Smidt most várja a kir. törvényszék ítéletét súlyos testi sértési büneért.

— **Templom betörés.** A mult heten a tokaji zsidó egyház templomába betörték, de minden eredmény nélkül. A perselyeket nem bírták felpezíteni.

— **Zászlószentelés.** A tokaji derék önkéntes tüzoltó egyletéről sokszor volt már alkalmunk a legutóbbi időben is elismerőleg emlékezni. Most is annak dalgóiról tudósít tokaji levelezők. A derék egyletnek régi vágya immár teljesedni fog augusztus 20-án. Ekkor fogja díszes zászlóját nagy ünnepekkel felszentelni. A zászlóanyai tisztet **Vecsei Oláh Károly** úrnő vállalta el. — A felszentelési szertartást **Bergler Gyula** tokaji prépost plebánus végzendí, ki egyzersmind az egyletnek is jölvő pátfogója. A felszentelési aktus tabori mise olvasása által fog végbe menni. — A zászlószentelési örömműven, megállapított programja 7 pontból áll a hozzánk beküldött meghívó szerint. Az utolsó pontja: testületi kivonulási a Rákóczi vár területén tartandó batvny nyári mulatságra Denique a derék tokaji tüzoltóság, de a város lelkes közönsége is minden elkövet, hogy az ünnepegy a lehető legfényesebben sikerüljön. A társ együletek küldötteinek elszállásolásáról is gondoskodva lesz, a kik a mulatságra belépő díjat nem fizetnek. Más halandó személyenkint 1 frtot, családanként 1 frt 50 krt fizet, de a felülzitetés is közönjélett fogadtnak és hirlaplilag nyugtáztatnak. Ajánlunk mi is a derék testületet a nagy közönség pártfogásába.

— **Tudós angol nők városunkban.** **Miss Elisabeth P. Hughes,** Cambridgeben egy egyetemi rangban álló tanárnő-képző intézet igazgatónöje és **Miss Ellen Fitty,** Folestoneben egy magán iskola tanárnője f. hó 16-án d. e. érkeztek városunkba, a Rákóczi várom, a főiskola megtekintésére. Kisérteükben voltak **Pákk Bertla,** a budapesti VI. ker. állami felsőbb leányiskola tanítónője és **Geöce Sarolta** a komáromi állami felsőbb leányiskola igazgatónöje, **Dokus Gyula,** vármegyének főjegyzője, a főiskolának világi algonokba. A város és a Rákóczi várom megnézése után a főiskolában a muzeumot, könyvtárt, könyvnyomdát s egyéb megnézní valókat tekintették meg, majd a főiskola gyönyörű kertjében lévő Horvát Mária szobrot, Innen kocsiára ülve S.-a-Ujhelybe mentek, honnan Széplaloma mezeje a K. zinczy inausoleumot fájják meg itt lötök alatt megtekinteni.

— **Házelasdás.** Ujházi Gyula tulajdonához tartozó majorok-közi ház szabad kézből eladó. Értekezhetni Végh Bertalan ügyvéddel Sárospatakon vagy a tulajdonos Ujházi Gyula, m. kir. államvasúti osztálymérnökkel Szegeden.

— **Válasz a „Helyreigazítás”-ra.** A „Sátoralja” 28. számában az ipartestület zászlószentelési ünnepe rendezett bankette vonatkozásban „Helyreigazítás” emi alatt három bizottsági tag által oly nyilatkozat tétetett közre, mely, a mellett, hogy a nevezett testület ellen emelt vadakat saját, mondhatni, önkéntes eljárások kifolyásának tekintik, ellenben is oly vádakot tartalmaz, melyeket hallgatással nem, mellőzhetek. Azon kitétel, hogy az ujhelyi iparosok bizalmunk a városunkban rendezett bankettekben oklva ujhelyi vendéglősköbe nem helyezhetik, többféle okból nemcsak helytelen, de határozottan valótlan állítás. Először a három bizottsági tag, legfeljebb csak egyhányan, kevesebbe autentikus egyen véleményét tolnacsolja másodszor alkalmuk nem volt oly tapasztalatok szerzésére, melyeknek alapján a fenti vádat állathatóságban s így én ellenben is felhozhattak volna. A mellett, hogy rövid idei titleten alatt álltam rendezett mulatságok és bankettek talán a lecsikerebbek közé tartoznak, mert nyílván elismerést nyertem, nem hallgatottam el azon tény-körülményt, hogy a nevezett testület ehöke én is közöttem, már eskümm szerződészeri megállapodás jött létre a bankettet illetőleg s hogy én meg sem kaptam meg, annak oka nem a közre tett nyilatkozatban keresendő,

hanem egy-két olyan ember önkéntes eljárásiban, a kik elhuzakodottságukban az elnöki tekintélyt sem respektálják. Meg csak azt jegyzem meg egyes szerényen, hogy a betevő falatot senki kezéből sem kívánom kivenni, plane, ha abba többen haragnak. Jelen soramat is csak a bizta igazság felderítése érdekében teszem köze, nehogy a három nyilatkozó ur a vadak önkéntes elvállalása által, nyilatkozatuknak az igazság látszatát adják. — S.-a-Ujhely, 1896 július 16.

— **Tekintetes Szerkesztő úr!** A mennyben S.-a-Ujhelyben rendezéssel kezd lábra kapni az a város szokas, hogy a helybeli ipar és forgalom mellesével idegenből szerzők be vagy esmaltatták sokan szakszövegetek. Abhol kifolyólag a „Sátoralja” legutóbbi számban megjelent közleményt nem hagyhattuk minden megjegyzés nélkül, különösen azon részét hogy „bizalmunk nem helyeztettük az ujhelyi vendéglősköbe.” Van egy közmondás, mely azt tartja, hogy „csunya madár az, a mely a saját fészkebe moeskol”, hit bizony, a vendéglősök, kereskedők, iparosok, stb. úgyszólván, mindig reflexiót okoznak, a melyben mozognak, a melyben élnek, vagyis, a mennyire magas igényű és intelligens válnak, mely város közönsége, ahoz hasonló ott a vendéglős, kereskedő, iparos, stb. Ujhely város pedig nem szükolködik a magasztaló igényű intelligenciában, mely igényeit ez idő szerint, mindenkor kielegítetik. Tudunktal a vendéglősök is, rövid egy esztendő alatt, ezeket koltozték a berendezésekre, hogy megfeleljenek az igényeknek. Városunk helyi viszonyainak és az igazság érdekében tettük e nyilatkozatot.

Hóhoz Sándor, Jarkó István, Füzü József.



NYILTTÉR.

Igen tisztelt Szerkesztő úr!

Bécses lapja legközelebbi számában „A patoki bíró választás” czimú czikkben szives volt újságírói feladatának megfelelőleg a Julius hó 3-án tartott képviselőtestületi szűkülésről városi közönségünknek referálni.

Ez minden esetre elismerése méltó, mert alkalmat adott a közönségnek a közügyekben történt eljárás megismerésére. A bíralatnak meg van az a haszna, hogy okunknak belőle a megbízhatók és bár melyik parthoz tartozott legyen is valaki nem lehet róla feltenni, hogy jövőben a közvéleménnyel szembe nem akarna.

Kívánatos volna azonban, hogy az újságíráshoz szükséges ismeretet is bővítsé tisztelt szerkesztő úr, így aztan nem csak jövőben abba a hibába, hogy a vele nem egy véleményen lévő polkarszavattól az intelligenciát eldisszputálja, mert az intelligenciát nem épen a tudomány hanem az erelmesség képezi az emberben.

Sokkal szívesebben vettük volna ha a nem-mel szavazókra az intelligencia kifejezés helyett más kiemelő kifejezést használt volna a mi benünket meg nem illet, most pedig bennünket értelmeleneknek declaráljon a mit talán magunk érdemelünk.

Az ismételt szavazók nevében

Róth Szigmund.

Hogy a nyilatkozó úr intelligens ember-e vagy sem ezt nem vizsgáljuk, de hogy az intelligenciáját ezzel a nyilatkozatával nem bizonyította be, az kétségtelen. Az intelligenciának első és fő ismertető jele megis csak az, hogy az illető, a ki ezt az elnevezést vindikálja magának, gondolattal úgy tudja kifejezni, hogy mások is megértsek, a nyilatkozó urnak ortográfiai hibáktól sem neit nyilatkozata pedig olyan gallimatiasz, melyből tulajdonképen meg sem tudjuk érteni, mit akar. Mi egy szóval sem állítottuk hogy a nem-mel szavazók „értelmelenek”, csak azt írtuk, hogy az intelligencia egyfőleg-igaz igennel szavazott. Ha Roth úr megis bevallja, hogy oket az intelligencia kifejezés meg nem illet, — ez mindenesetre olyan szerényen, melyert elismerést érdemel, de a melylyel egyzersmind minket is fölment ama kötelesség alól, melynek teljesítését pedig szívesen vette volna tölünk, hogy t. a mi határozunk meg, hogy a tarsadalm melyik osztályába tartoznak ok, a kik Molnar Janos személye iránt bizalommal viseltetnek! Fogadunk egyáltalán Roth úr közönségünket azért a lekövetendő szerkesztéséert, hogy újságírói ismereteink bővítésére ezáltal alkalmat jnyut-eit annyiban, a mennyiben a „nyilatkozatoknak” egy érdekes példányával gazdagította esodabozó-gyűjteményünket.

Szerk.

H i r d e t é s.

Verszegények, lábbadozók, sápkórosok, gyergéikédők, láztalan tüdőbetegék számára legjobb gyógyszer a dr. Kun Zoltán-féle

Vérképző labdac

1 üveg 60 darab rózsaszínre ezukrozott labdacéssal 1 frt 80 kr.

Hurut, tüdővész, hidaglelés, malária, Influenza, tüdő- és gégehurut, gyomorhurutban ze ok számára legjobb gyógyszer a dr. Kun Zoltán-féle

Hurutellenes labdac

1 üveg 60 drb. égszínkék ezukoral bevont labdacéssal 1 frt 80 kr.

Női bajok ellen legjobb szer a dr. Kun Zoltán-féle

Irrigálló por

1 doboz ára 1 frt 20 kr.

Az arez- és kéz ápolására legjobb kenőcs a dr. Kun Zoltán Purpurin Crém 5 nap alatt minden seplő és maj foltot eltávolít s a bőrnek gyönyörű bársony szerű külsőt ad 1 tégely ára 1 frt 20.

Minden eddig megjelent szájjvizek fölött legjobb a dr. Kun Zoltán-féle DENTIPURIN SZÁJVIZ ellenszere a ragályos torokbajoknak is. 1 üveg ára 60 kr.

Kapható a készítőnél TRSTYANSZKY KÁROLY gyógyszerésznél Sárospatakon, s minden nagyobb forgalmu gyógyszerertárban. Főraktár: Török József gyógyszerertárban Budape-1. Király-utca 12. Dr. Buday Emil gyógyszerésznél Budapest városház-tér. Sátoralja-Ujhelyben Wídder Gyula gyógyszerész úrnál